

POROČILA

RAZSTAVA SLOVENSКИH SLIKANIC V PIONIRSKI KNJIŽNICI V LJUBLJANI

Ob mednarodnem dnevu knjig za otroke, ki ga praznujemo 2. aprila, na rojstni dan Hansa Christiana Andersena, je Pionirska knjižnica Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani pripravila razstavo slovenskih slikanic iz obdobja 1990–2003. Izbor je vključeval likovno najbolj uspele novejše slikanice, ki obravnavajo različne literarne zvrsti, namenjene različnim starostnim stopnjam otrok oz. mladostnikov. Čeprav je opaziti naraščanje »pravih« slikanic, ki polno učinkujejo v ustvarjalnem prepletanju besedila in ilustracij (dr. Marjana Kobe jih imenuje monolitne literarno-likovne stvaritve), pri nas še vedno prevladujejo t. i. klasične slikanice, pri katerih obsežnejše besedilo ohranja svojo vsebinsko celovitost tudi brez ilustracij, te pa prav tako lahko »beremo« kot samostojne likovne podobe.

Razstavljene slikanice so posebej opozorile na mlade ilustratorje, pri katerih je pogosto opazen vpliv filma, elektronskih medijev in grafične umetnosti. Pri srednji generaciji je bilo zaznati inventivno združevanje klasične ilustracije s sodobnimi oblikovalskimi prijemi in izrazitimi avtorskimi izrazi, neredko nadgrajenimi s humorjem ali z dramatičnimi oz. poetičnimi poudarki literarnih vsebin. Pestrost ilustratorskih tehnik je zajemala slikarske, risarske in kombinirane likovne rešitve. Prepričljivo je bila zastopana tudi starejša generacija z žlahtno slikarsko govorico, s katero spoštljivo sledi besednim pred-

logam, tankočutno prisluškuje otroku in z »galerijo slik«, kakor je knjižne ilustracije poimenovala znamenita češka slikarka in ilustratorica Květa Pacovska, neguje likovni okus mladih.

Avtorske slikanice, pri katerih v isti osebi nastopata ilustrator in pripovednik, so na nek način najbolj idealna oblika slikanic in prav teh je, z redkimi izjemami, v slovenskem prostoru dolgo najbolj primanjkovalo. Tudi kot slikanice dveh avtorjev, v katerih je kratko besedilo pripovednika ali pesnika zgolj neke vrste libreto, glavnina pripovedi pa temelji na ilustraciji, so v svetu in tudi pri nas vse bolj priljubljene. So odraz dobe, v kateri izrazito prevladuje vidni svet in stopajo besede v ozadje. Le slikanice, ki s pripovedno bogatimi ilustracijami in z izbranimi besedami pripovedujejo zanimive zgodbe, imajo zares možnost, da jih bodo otroci, skupaj s starši oz. odraslimi, vzeli za svoje.

Kot popularna knjiga naj bi bila slikanica tudi dobro tržno blago. Dokler ostaja v ilustracijah in besedilih kvalitetno sprejemljiva, se njene tržne uspešnosti lahko le veselimo.

Med razstavljenimi slikanicami v Pionirski knjižnici jih je 17 izšlo pri Založbi Mladinska knjiga, s tremi je bil zastopan Studio Hieroglif, z dvema Prešernova družba, s po eno slikanico pa so bile predstavljene še DZS, Epta, Mladika, Novi Matajur, Devin, Kres, Obzorja, Mohorjeva družba in Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov.

Pregled izbranih razstavljenih slikanic na razstavi

- Swirszczynska, Anna: *Mali rakec*. Ilustr. Anna Swirszczynska. Lj.: Mladinska knjiga, 1999 (Čebelica)
- Kosovel, Srečko: *Deček in sonce*. Ilustr. Mojca Cerjak. Trst: Galeb / Novi Matajur, 1999
- Perrault, Charles: *Obuti maček*. Ilustr. Zvonko Čoh. Lj.: Mladinska knjiga, 2003 (Velike slikanice) (Najlepše pravljice)
- Žmavc, Bina Štampe: *Nebeške kočije*. Ilustr. Daniel Demšar. Lj.: Epta, 1994
- Rozman, Andrej – Roza: *Najbolj dolgočasna knjiga na svetu*. Ilustr. Milan Erič. Lj.: ZDSLU, 2001
- Kovač, Polonca: *Zelišča male čarovnice*. Ilustr. Ančka Gošnik Godec. Lj.: DZS, 1995 (Čudeži narave)
- Krempl, Urša: *Zgodbe iz zelenega gozda*. Ilustr. Adriano Janežič. Lj.: Studio Hieroglif, 2000
- – *Stonoga Berta*. Ilustr. Adriano Janežič. Lj.: Studio Hieroglif, 2002
- Košuta, Miroslav: *Lestev in sirček*. Ilustr. Maša Kozjek. Lj.: Mladinska knjiga, 2001 (Velike slikanice)
- Grimm, Jacob in Wilhelm: *Volk in sedem kozličkov*. Ilustr. Maša Kozjek. Lj.: Mladinska knjiga, 2003 (Velike slikanice) (Najlepše pravljice)
- Thorlacius, Hallveig: *Maček Mačkursson*. Ilustr. Boris Lavrič. Lj.: Mladinska knjiga, 1997 (Cicibanov vrtljak)
- Andersen, Hans Christian: *Kraljična na zrnu graha*. Ilustr. Marjan Manček. Lj.: Mladinska knjiga, 2003 (Velike slikanice) (Najlepše pravljice)
- Jug, Slavko: *Počesane ribe*. Ilustr. Silvan Omerzu. Lj.: Mladinska knjiga, 2000 (Čebelica)
- Osojnik, Mojca: *Polž Vladimir gre na stop*. Ilustr. Mojca Osojnik. Lj.: Mladinska knjiga, 2003 (Velike slikanice)
- – *To je Ernest*. Ilustr. Mojca Osojnik. Lj.: Kres, 1997
- Prap, Lila (Lilijana Praprotnik Zupančič): *Živalske uspavanke*. Ilustr. Lila Prap. Lj.: Mladinska knjiga, 2001 (Žlabudron)
- – (Lilijana Praprotnik Zupančič): *Zakaj?*. Ilustr. Lila Prap. Lj.: Mladinska knjiga, 2002 (Žlabudron)
- Štefan, Anja: *Lešniki, lešniki*. Ilustr. Jelka Reichman. Lj.: Mladinska knjiga, 2000 (Cicibanova zbirka)
- Vrabič, Tomaž: *Oblak, mlinar in pobeglo zdravje*. Ilustr. Petra Varl Simončič. Celovec-Ljubljana-Dunaj: Mohorjeva založba, 1995
- Zajc, Dane: *Salomonova sodba*. Ilustr. Rudi Skočir. Lj.: Mladinska knjiga, 1991 (Bajeslovne slikanice)
- Simonovič, Ifigenija: *Poljub za princesko Kvakico*. Ilustr. Alenka Sottler. Lj.: Mladinska knjiga, 1995 (Cicibanov vrtljak)
- Gregorič, Barbara: *Lena luna*. Ilustr. Alenka Sottler. Lj.: Mladika, 1998 (Pikapolonica)
- Krempl, Urša: *Racman in knjiga*. Ilustr. Jernej Stritar. Lj.: Studio Hieroglif, 2001
- Žmavc, Bina Štampe: *Drevo srca*. Ilustr. Urška Stropnik. Maribor, Obzorja, 2001
- Zupan, Vitomil: *Plašček za Barbaro*. Ilustr. Marija Lucija Stupica. Lj.: Prešernova družba, 1998
- Grimm, Jacob in Wilhelm: *Rdeča kapica*. Ilustr. Marija Lucija Stupica. Prešernova družba, 1999
- Stupica, Marlenka: *Čudežno drevo*. Ilustr. Marlenka Stupica. Lj.: Mladinska knjiga, 1995 (Cicibanov vrtljak)
- Grimm, Jacob in Wilhelm: *Zvezdni tolarji*. Ilustr. Marlenka Stupica. Lj.: Mladinska knjiga, 2000 (Velike slikanice)
- Muca prede nitke zlate*. Svetovne uspavanke. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Lj.: Mladinska knjiga, 2003 (Murenček)
- Povasnica, Mjuta: *Ljubica in Arpit*. Ilustr. Luisa Tomasetig. Devin, 1995 (zbirka Flores)
- Makarovič, Svetlana: *Pod medvedovim dežnikom*. Ilustr. Gorazd Vahen. Lj.: Mladinska knjiga, 2002 (Čebelica)

Maruša Avguštin

V 59. številki je izpadlo ime prevajalke članka Marie Nikolajeve. Besedilo je iz angleščine prevedla Marjeta Gostinčar Cerar.